

การพัฒนาระบบการดำเนินงาน SMART NCDs Prevention Center สำนักงานสาธารณสุขอำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ

บทคัดย่อ

- 1.นางสาวมยุรี สิมมะโรง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
 - 2.นางวิไลวรรณ อารีรัตน์กุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอวังหิน อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ โทร. 0858599326

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์และปัญหาการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) 2) พัฒนาระบบการดำเนินงาน SMART NCDs Prevention Center และ 3) ประเมินผลลัพธ์ของระบบที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการในพื้นที่อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างเดือนตุลาคม 2568 ถึงพฤษภาคม 2569 รวมระยะเวลาการศึกษาทั้งสิ้น 8 เดือน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย บุคลากรสาธารณสุข อสม. ภาครัฐเครือข่าย และประชาชนกลุ่มเสี่ยงจำนวน 250 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบประเมินพฤติกรรมสุขภาพ และแบบบันทึกข้อมูลสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired t-test

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการพัฒนาระบบ พบปัญหาการดำเนินงาน ได้แก่ การคัดกรองไม่ครอบคลุม การติดตามกลุ่มเสี่ยงไม่ต่อเนื่อง การใช้ข้อมูลสุขภาพไม่เป็นระบบ และประชาชนขาดความรู้ด้านสุขภาพ จึงได้พัฒนาระบบ SMART NCDs Prevention Center ประกอบด้วย 1) S: Smart Screening ระบบคัดกรองเชิงรุก 2) M: Management ระบบบริหารจัดการข้อมูลสุขภาพ 3) A: Awareness การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ 4) R: Referral & Follow-up ระบบส่งต่อและติดตามต่อเนื่อง และ 5) T: Team & Technology การทำงานแบบเครือข่ายร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล

หลังการพัฒนา พบว่า กลุ่มเสี่ยงได้รับการคัดกรองเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 68.40 เป็นร้อยละ 92.15 พฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ระดับน้ำตาลและค่าความดันโลหิตเฉลี่ยลดลง ความพึงพอใจต่อระบบอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.67, SD = 0.41) ระบบ SMART NCDs Prevention Center สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรค NCDs ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นได้

คำสำคัญ: SMART NCDs Prevention Center, โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง, การพัฒนาระบบสุขภาพ, การป้องกันโรค